

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille C. van Velzen
Auteur Dhr. M.H.W. Bonsel
Telefoon 5113054 E-mail: mhwbonsel@haarlem.nl
CS/CC Reg.nr. 2008/125979
GEEN bijlagen kopiëren
B & W-vergadering van 16 september 2008

Onderwerp

Reactie op het rapport van de RKC over de bouwleges

DOEL:

In aanvulling op het in september 2007 gepubliceerde onderzoek naar de rechtmatigheid en de doelmatigheid van de bouwleges, heeft de RKC in juli 2008 de resultaten van een vervolgonderzoek naar de informatieverschaffing uitgebracht. De resultaten van beide onderzoeken zijn gebundeld in het onderzoeksrapport "Eindrapportage onderzoek bouwleges".

De rapportage is voor een reactie aan het college voorgelegd en zal vervolgens - inclusief de reactie - door de RKC aan de Raad worden gezonden.

B&W

1. De aanbevelingen uit het onderzoeksrapport 'Eindrapportage onderzoek Bouwleges' van de RKC over te nemen;
2. De uitkomsten van dit onderzoeksrapport te betrekken bij het ambtelijk onderzoek dat in augustus is gestart naar de kostendekkendheid van de heffingen in het algemeen en van de bouwleges in het bijzonder en waarover in het vierde kwartaal 2008 zal worden gerapporteerd;
3. De Rekenkamercommissie ontvangt het besluit van het college ter informatie;
4. Het besluit heeft geen financiële consequenties

COLLEGE BESLUIT

Onderwerp: Reactie op het rapport van de RKC over de bouwleges

Inleiding

In aanvulling op het in september 2007 gepubliceerde onderzoek naar de rechtmatigheid en de doelmatigheid van de bouwleges, heeft de RKC in juli 2008 de resultaten van een vervolgonderzoek naar de informatieverschaffing uitgebracht. De resultaten van beide onderzoeken zijn gebundeld in het onderzoeksrapport "Eindrapportage onderzoek bouwleges".

Op 24 juni 2008 hebben wij in een brief aan de voorzitter van de RKC aangegeven dat:

- wij medio september 2008 met een inhoudelijke reactie op het rapport komen;
- het ons logisch voorkomt om de uitkomsten van het onderzoek van de RKC te betrekken bij het ambtelijk onderzoek dat in augustus is gestart naar de kostendekkendheid van de heffingen in het algemeen en van de bouwleges in het bijzonder, en
- wij het ten principale onjuist vinden dat het tweede deel van het onderzoek gericht op de informatievoorziening, niet voor ambtelijk wederhoor is voorgelegd.

Bij onze inhoudelijke reactie op het rapport van de RKC richten wij ons op de aanbevelingen in het rapport. Deze aanbevelingen komen kortweg op het volgende neer;

1. Bij onderwerpen met financiële gevolgen dient eenduidigheid te bestaan over de gehanteerde begrippen. Om begripsverwarring te voorkomen dient de raad pro-actief geïnformeerd te worden.
2. Het college moet de raad duidelijk en regelmatig informeren over (de planning en voortgang) van relevante onderzoeken.
3. Inkomsten uit gemeentelijke retributies en bijbehorende uitgaven moeten op een eenduidige overzichtelijke manier inzichtelijk worden gemaakt in kadernota, begroting en jaarrekening.
4. Te onderzoeken hoe en in hoeverre de efficiency van de vergunningverlening kan worden verhoogd.
5. De methodiek te evalueren waarmee wordt geprobeerd de kosten als gevolg van schommelingen in de vergunningsstromen te beheersen.

Besluitpunten college

Het college besluit:

1. De aanbevelingen uit het onderzoeksrapport 'Eindrapportage onderzoek Bouwleges' van de RKC over te nemen;
2. De uitkomsten van dit onderzoeksrapport te betrekken bij het ambtelijk onderzoek dat in augustus is gestart naar de kostendekkendheid van de heffingen in het algemeen en van de bouwleges in het bijzonder en waarover in het vierde kwartaal 2008 zal worden gerapporteerd;
3. De Rekenkamercommissie ontvangt het besluit van het college ter informatie;
4. Het besluit heeft geen financiële consequenties

Beoogd resultaat

Een inhoudelijke reactie op het onderzoeksrapport 'Eindrapportage onderzoek bouwleges' van de RKC, waarbij wordt aangesloten bij het lopende ambtelijke onderzoek naar de kostendekkendheid van de heffingen in het algemeen en van de bouwleges in het bijzonder.

Argumenten

In het deel van de rapportage dat handelt over de informatievoorziening komt de RKC tot de conclusie dat de relevante informatie beschikbaar was en dat de overzichten in de opeenvolgende productbegrotingen steeds een negatief saldo van baten en lasten lieten zien. De Raad had daardoor op de hoogte kunnen zijn van het niet-kostendekkend zijn van de bouwleges. Als gevolg van verwarring t.a.v. het begrip kostendekkendheid was het evenwel niet duidelijk hoe het stond met de kostendekkendheid. Ook was onduidelijk welke kosten er mochten worden doorberekend en is er in de beraps en jaarrekeningen geen melding gedaan over de kostendekkendheid.

Om aan de geconstateerde verwarring een eind te maken adviseert de RKC om te werken met een eenduidig begrippenkader en om de raad pro actief te informeren bij het optreden van begripverwarring.

Wij nemen deze aanbeveling over, waarbij wij pro actief opvatten als het tijdig verstrekken van informatie die maar voor één uitleg vatbaar is.

Voorts beveelt de commissie aan om de raad duidelijk en regelmatig te informeren over (de planning en voortgang) van onderzoeken.

Het spreekt voor zich dat de raad duidelijk en tijdig wordt geïnformeerd over de voortgang van onderzoeken. Wel gaan wij er van uit dat het daarbij gaat om onderzoeken die, hetzij door de raad zijn geïnitieerd, dan wel van direct belang zijn voor de raad. Bij het rapporteren zal worden aangesloten bij de bestaande planning en controldocumenten. Uitgangspunt daarbij is dat er alleen wordt gerapporteerd als inhoudelijk of procedureel vermeldenswaardige zaken aan de orde zijn. Met andere woorden is er geen nieuws dan wordt er ook niet gerapporteerd.

Voor wat betreft de aanbeveling van de RKC inzake de informatie over inkomsten en uitgaven van de gemeentelijke retributies, merken wij het volgende op.

Bij de begroting en de jaarrekening zal de raad op eenduidige manier worden geïnformeerd over de inkomsten van de gemeentelijke retributies en de bijbehorende uitgaven. Bij de begroting gaat het daarbij om een goed inzicht te bieden in de geraamde inkomsten vs. uitgaven en bij de jaarrekening om inzicht te geven in de realisatiecijfers. Dat past ook in de verbeterslag die wordt gemaakt m.b.t. de informatiewaarde van de planning en controldocumenten. Bij de tussenliggende bestuursrapportages wordt, ingevolge de vastgelegde systematiek, alleen ingegaan op die zaken waarbij er sprake is van financiële afwijkingen of een voortgang die niet in overeenstemming is met de planning.

Daarnaast wordt in de betreffende belastingvoorstellen, die als onderdeel van de belastingverordeningen aan de raad worden voorgelegd, ingegaan op de dekkingpercentages en op de gehanteerde begrippen.

In de kadernota wordt een (bijgestelde) meerjarenraming aan de raad voorgelegd.

Dat is daarmee niet het document om nader in te gaan op de inkomsten en uitgaven uit gemeentelijke retributies.

Een belangrijke conclusie in het deel van het onderzoeksrapport dat handelt over rechtmatigheid en doelmatigheid is dat de kosten die de gemeente Haarlem in rekening brengt voor de bouwleges, rechtmatig zijn: d.w.z. Haarlem hanteert over het algemeen de gangbare normen voor de toerekening van kosten aan de bouwleges.

Voorts wordt geconcludeerd dat Haarlem in relatie met vergelijkbare gemeenten (Breda, Zaanstad en Nijmegen) hoge tarieven in rekening brengt.

Voor wat betreft de doelmatigheid wordt geconcludeerd dat de methoden die de gemeente toepast om op de efficiency van de uitvoering te sturen, beperkt zijn en onvoldoende waarborgen bieden voor het beheersen van de efficiency van de van de vergunningsverlening. De RKC vindt deze conclusie verontrustend: dit vooral in samenhang met de zeer hoge tarieven die de gemeente in rekening brengt. Geadviseerd wordt om te onderzoeken hoe en in hoeverre de efficiency van de vergunningverlening kan worden verhoogd. De RKC vindt het van groot belang dat de gemeente een systeem hanteert waarbij regelmatig wordt getoetst of de kosten van de vergunningverlening wel efficiënt zijn in relatie tot de gewenste kwaliteit bij de beoordeling van de vergunningen. De RKC beveelt aan om te onderzoeken in hoeverre de efficiency van de vergunningverlening kan worden verhoogd.

Wij delen de conclusie van de RKC niet. Met behulp van benchmarks en audits wordt de efficiency van de organisatie doorgelicht. In de nieuwe organisatie zijn stappen gezet om efficiency te verbeteren. De schetsplanprocedure voor bouwvergunningen is afgeschaft en er wordt een nieuwe werkwijze ingevoerd voor advisering op welstand middels de nieuwe Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit. Door Ernst & Young wordt een onderzoek gedaan naar administratieve lastenverlichting voor burgers en ondernemers gericht op vergunningverlening. De eerste resultaten zijn zichtbaar, de doorlooptijden van de aanvragen lopen terug. Een en ander betekent dat er inmiddels de nodige maatregelen zijn of worden getroffen om de efficiency van de vergunningverlening te verhogen. Daarmee wordt tegemoet gekomen aan de aanbeveling van de commissie op dat punt.

Voorts wordt aanbevolen om de methodiek waarmee wordt geprobeerd de kosten als gevolg van schommelingen in de vergunningsstromen te beheersen (de trap-op-trap-af systematiek) te evalueren. Overwogen kan worden om door het gebruik van een reserve het moment waarop de inkomsten worden bijgeboekt worden bijgeboekt, meer gelijk te laten lopen met het moment waarop de gemeente kosten moet maken voor de toetsing van de bijbehorende vergunningaanvraag. Wij zullen deze aanbeveling betrekken bij het onderzoek naar de kostendekkendheid van de leges.

Met betrekking tot de tariefstelling voor 2009 zijn wij voornemens om bij de belastingverordeningen 2009, in plaats van het nu gehanteerde uniforme tarief, een degressief tarief voor de bouwleges aan de raad voort te stellen in combinatie met een maximumbedrag. Overweging daarbij is dat de te verrichten gemeentelijke werkzaamheden niet evenredig toenemen met de bouwkosten. Met name bij grote infrastructurele werken kan de bouwsom zo hoog zijn, dat het legesbedrag niet in verhouding staat tot de te verrichten werkzaamheden. Dat is ook voor de meeste grote gemeenten aanleiding om uit te gaan van een degressief tarief en een maximumbedrag.

Kanttelingen

Geen

Bijlagen

Het college van burgemeester en wethouders